

מלחמה או חצי-מלחמה?

● ד"ר רודלסון ציין את מעלותיה של תמר לשבח, הזכיר כי לא בה האשם, אלא באלה שהשפיעו עליה. אלמלא פעלה הקבוצה במחתרת, היתה ניתנת לתמר הזדמנות לומר את דבריה בגלוי, אמר. ברור שלא אלף הלירות הן שעמדו לדיון; פתרון בעיה

בעזרת מועצת הפועלות, ויצ"ו העולמית, הדגישה את מגמתו החקלאית, הציונית. את עבודת ההוראה נטשה מאז נבחרה לכנסת, סמכה בכל השאלות הפדגוגיות על מנהלה ד"ר משה רודלסון. אך כאשר ביקשה תלמידי המוסד להרצות בפניהם על נושא

ציד המכשפות האדום, שהתחיל בארצות הברית בשנים האחרונות, עדיין לא מצא לו מהלכים בארץ. הכוח הממשי של המפלגה הקומוניסטית, הוערך נכונה, איש לא חשב כי יש צורך להסיר עמו לרדוף אותם. ההתגרויות המעטות שאירעו אחרי משפט פראג והתבטאו בהטלת חומרי נפץ על הצירות הצ'כיות, חבלה במכונית הציר הסובייטי, שריפת מועדון מק"י בירושלים, סימנו התחלה למסע רציני יותר. החוגים שעמדו מאחורי מעשים אלה ומאחורי הצחת חנות "הספר הסובייטי" (ראה במדינה סצצות) בירושלים הם, לדעת רוב האורחים, גורמים בלתי אחראים שאינם יכולים להשפיע אלא בדרך הנלווה של אלימות משתוללת.

ד"ר משה רודלסון, עוזר ארי אנקוריון, ח"כ עדה מיימון. את מנהלת תעמולה אנטי-קומוניסטית?

זו הוא עקרוני, מעמיד את השאלה: באיזה מידה להרשות במוסדות החינוך השפעה קומוניסטית.

המאשלה והצבא נגד "קול העם"

ההאשמות שהושמעו על ידי ממשלת ברית המועצות נגד רופאים יהודיים, הוצדקו לחלוטין על ידי עתון הקומר ניסטים קול העם. שר הפנים ישראל רוקח, מיהר להוויע, כי אם יקרה דבר כזה שנית יפעיל את סמכותו הרשמית, יסגור את העתון. שלטונות הצבא, דרך שרות התרבות הצבאי, אסרו הכנסת העתון למחנות צ. ה. ל.

כל אלה הן רק חוליות זעירות בשרשרת מעשים רחבה יותר שבדואי עוד תבוא. הפסקת קיומה החוקי של מק"י יצריך צעדים חוקיים מתאימים, אם תרצה הממשלה לשוח לצעדה אופי הפגנתי. היא תוכל גם להשתמש בחוקים הקיימים לשעת חרום ולעשות את הצעד מיד.

הקושי הוא בשמירה על קנה-מדה והגיון. בעת הפעלת צעדים כאלה, נשקפת סכנה פן יחזור בארץ ציד מכשפות

המלוה האמריקני, לא סרבה, הסבירה לתלמידים את מהלך הדיונים בכנסת. הסיפה כי המלוה היה סעד רצוי, רצוי אפילו לגבי מפ"ם ממנו נהנתה גם היא בשפע. מזור היה לכן, אמרה, כיצד יכול היה חלקה הגדול של מפלגה זו להתנגד למלוה בתוקף כה עז. על הקומוניסטים לא התעכבה, פסקה כי המה בוגדים במולדת, מכורים למול"ד שניה.

כאן, לדבריה, קמה תמר ליפשיץ, הטיחה בפניה: "מה? את מנהלת תעמולה אנטי-קומוניסטית?" נערה אחרת, דליה ליטאית, שניתה, לדברי העדה, מועמדת להוצאה מן המוסד בגלל התנהגות "בלתי מוסרית", צעקה אף היא: "הנה פגעו בקומוניסטים, אני קומוניסטית!" הרעש שקם בחדר המריץ את עדה מיימון לקרוא לשיחה אישית את תמר ואת עוזי סהרונג, אך שניהם לא השיבו לשאלותיה. הפליט רק עוזי: "אינני קומוניסט."

"הייתי מגרשת גם אותו."

ההמשך הליל מובן מאליו לגבי המנהלת הבלתי מרוצה: "כאשר אני רואה שרפה, אני רצה לכבותה." ב-16.2.51 החליטה הנהלת המוסד לשלח לבתיהם את השבעה, על אף התנגדותו העקרונית של ד"ר רודלסון, שביכר עונש פחות חמור, הזדמנות לשנות את דעותיהם. כאשר נקראו הנערים לקבל את ההודעה, נוכחו כי תמר לא הופיעה, הודיעה כי היא חולה. מיימון לא האמינה לה. ראתה אותה למחרת באסיפת תלמידי המוסד, לא שינתה את דעה, צרפה אותה אל המגורשים.

עדותה של מיימון היתה החשובה ביותר מכל העדויות שנשמעו עד כה. ד"ר שטיין, מוציאו של העתון הדמוקרטי הסרוצקיסטי, נאלץ לפגוש באשה שראתה בו תמיד אויב ושונא. הוא החל לשאלה במתנינות, בהתאפקות, אך כאשר הוזכרה כי דרכם של הקומוניסטים היא "צבועה, מלאת חנוך" טה וזאתיקה מסוכנת. שאל: "במה הם מוזיקים אם הם שות קין?" מיימון ענתה מיד: "זו הצרה, הם שותקים כאשר הם צריכים לדבר, מדברים כאשר צריך לשתוק." התערב השופט אבישר: "את אינך צריכה ללמד את ד"ר שטיין כיצד הם נוהגים."

שטיין: "האם הועלתה בעיניה בכנסת?" מיימון: "פעם אחת, כאשר דברתי על נושא פוליטי, קפץ וילנר והזכיר לי כי אני מגרשת ילדים קומוניסטים." שטיין: "מה ענית לו?" מיימון: "כי אם היה בעיינות הייתי מגרשת גם אותו."

הדוֹקרב בין עורך הדין והעדה הגיע לשיא כשהזכיר שטיין את פגישתם האחרונה בה הופיע כנציג התיובעת. ביקש להחזירה למוסד. מיימון ענתה כי לא ידעה על כך, הזכירה כי אמרה לו גם שהוא בזוי ופסול בעיניה.

שטיין: "ההזמנת אותי לבוא?" מיימון: "גם לא אומינך לעולם!" שטיין: "האם ביקרתי אצלך אי פעם?" מיימון: "אני מקוה שגם לא תבקר!"

החייכית הנמרצת ירדה מעל דוכן העדים, סיימה בכך את פרשת העדויות, לבד מאחת. השאלה, שתפתר ב-15 למרץ, תפתור גם את תוצאות עדויותיהם של קודמיה:

● תמר טענה כי איננה קומוניסטית, רגזה על דבריה החד צדדיים של מיימון, התיידדה עם קבוצת נערים ונערות מבלי להסכים לדעותיהם.

● אביה, זאב ליפשיץ, איש מפ"ם, התרע על אי הצדק שבגירוש בתו, ציין כי היתה אחת מהמצטיינות בלימודיה, היתה מעולה קומוניסטית, התחנכה מילדותה בתנועת השומר הצעיר. הגרוש, לדעתו, בוצע בלי ההורה מוקדמת, ללא הודעה על כך להורים.

לאחר עלילות מוסקבה, החלו גם גופים אחראים יותר לחשוב כיצד לפעול נגד מק"י, המזדהה במעשים העוינים את עניניהם החינוכיים של המדינה וארציה.

מזכירה הכללי של הסתדרות העובדים, ח"כ מרזפי נמיר, הסתייע, בסוף השבוע שעבר, את חברי הועדה המרכזת של הועד הפועל כשהביא לפניהם הצעה: להוציא את הקומר ניסטים משורות ההסתדרות.

חברי מפ"ם נמנעו מהצבעה, בטענה שסדר היום לא היה ידוע להם מראש לכן לא יכלו להתייעץ, ולקבוע את עמדתם. הוטל על ועדה מצומצמת יותר לדון בדבר מבחינה ארגונית, להביא את מסקנותיה בפני הועד הפועל. כמעט ברור כי הועדה תנקוט צעדים לגרוש חברי מק"י מן ההסתדרות. דבר, עתונה של ההסתדרות, יצא בדרישה לנקיטת אמצעים מרחיקי לכת יותר, בקש מן הממשלה להכריז על מק"י כעל מפלגה בלתי חוקית.

ברור שחוגים ממשלתיים שונים תמכו בדעה זו. אולם, סבורים אחרים, שאינם נמנים על אהדי השמאל הקיצוני, הסיכת מק"י למחתרת עלולה להגביר את כוחה בפועל, להפוך את חבריה למעין קושיים. אם כי מבינים גם הם, מעשה כזה מחליש את אפשרויות התעמולה הקומוניסטית, בעל פה ובכתב, לגבי הציבור הרחב.

חברת כנסת אחת החלה, כבר לפני שנתיים, לפעול על דעת עצמה כנגד השפעת התעמולה הקומוניסטית, לפחות במסגרת עליה היתה אחראית באופן ישיר. חברת הכנסת:

מגורשת עיינות תמר ליפשיץ. "מה?"

עדה מיימון. הממסגרת: בית הספר החקלאי בעיינות שהיא מנהלתו. כאילו במתכוון מצאו הדברים את הים בבית המש' טס רק בראשית שבוע זה.

הסברה מדינית בעיינות

עדה מיימון, אשה בגיל העמידה ומושקפת, נכנסה בצע' דים איתנים לכתה הראשונה בבית הספר שלה, עלתה על הקתדרה, פתחה בהרצאה מקיפה. לא היתה זו שיחה על השפעתו של האקלים על היבול החקלאי, או תולדות הצמחייה בישראל. הנושא היה הרבה יותר רציני וחשוב, הועלה לבק' שות התלמידים עצמם. הנושא: המלטה האמריקני. מה שקרה במשך אותה שעה ארוכה של הסבר מקיף על דיוני הכנסת בעיניה זו עדיין אינו ברור, אך עובדה אחת היתה ברורה לחלוטין: ארבעה נערים ושלוש נערות הוצאו ימים ספורים לאחר מכן מן המוסד, נאשמו על ידי הנהלתו בנשיות קומוניסטיות.

כשהופיעה עדה מיימון בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נאלצה לגולל בפני השופט פנחס אבישר את כל הפרשה, לענות בזו אחר זו לשאלותיהם של הקטגור ד"ר מרדכי שטיין וסניגורה ארי אנקוריון.

בתובעת, תמר ליפשיץ, תלמידת המוסד, דרשה פיצויים בסך 1000 ל"י על אשר גורשה ממנו ללא הצדקה, לדעתה. בטלה בשל כך מלמודיה זמן רב.

עדה מיימון היתה בוטחת ותקיפה. מסרה, לפי סדר כרוי גולוגי, את תולדות בית הספר אותו יסדה לפני 23 שנים

חנות "הספר הסובייטי", ירושלים. רק יצירות מדעיות

בנוסח ארצות-הברית, בהן מאשימים בסיטונות אנשים מת קדמים בקומוניזם. הגדיר את המתרחש שם סוציאליסט אמ-ריקאי: "באמריקה אין לצאת את הבית ברגל שמאל, פן תואשם בקומוניזם."